

Giedra,
dieną 43°, naktį 29
Saulė teka 5:16, leidžiasi 6:29

MIDWEST
INTER-LIBRARY
CENTER
CHICAGO

THIS ISSUE
CONSISTS OF
TWO PARTS

Midwest Inter-
Library Center
5721 Cottage Grove Ave.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.
Haymarket 1-6100

VOL. XLIV.

Kaina 5c

Chicago 8, Ill.

Šeštadienis, Balandžio-April 13 d., 1957 m.

Price 5c

88

ARABIJA UŽDARE AKABA IZRAELIO LAIVAMS

GINČAI DEL AMB. E. H. NORMAN SAVIŽUDYSTĖS TĖSIASI TOLIAU

Reikalauja senatą ištirti skirtingus vidaus saugumo k-to ir valst. departamento tvirtinimus

WASHINGTONAS, D. C. — Sen. Morse (dem., Ore.) pareikalavo, kad senato užsienio santykių komitetas ištirtų visas aplinkybes, kurios privertė Kanados ambasadorių Egiptą Dr. E. H. Norman prieš savižudystės ir pablogino santykius tarp Kanados ir Amerikos.

Senato užs. santykių komiteto pirmininkas Green (dem., R. I.) irgi pasisakė už šio dalyko ištirimą.

Kanados vyriausybė kiek santūriau, o jos spauda visai atvira kaltina JAV senato vidaus saugumo komitetą už ambasadoriaus tragišką mirtį. Toronto dienraštis Globe and Mail ragina Kanados vyriausybę kalbėtis su Amerika tokiu pat griežtu tonu, kaip kalba Indija, Ispanija, Egiptas. Su tokiais šalinis Amerika daugiau skaitosi, negu su draugiška ir nuolaidžia Kanada, rašo šis laikraštis.

Senato komitetas ginasi

Kanados kaltinamas JAV senato vidaus saugumo komitetas ketvirtadienį paruošė kitą pasiūlymą. Apšalvavimas, buvo nutarta paaiškinimą sulaukyti. Bet buvo per vėlu. Jis pateko į spaudą.

Komiteto pirmininkas Eastland (dem., Tex.) ir vyresnysis senatorius iš respublikonų tarpo Jenner (Ind.) pabrėžė, kad su komitetu glaudžiai bendradarbiavo FBI ir kad valstybės departamento saugumo skyriaus pareigūnas davė sutikimą pasiskelbti amb. Norman ryšius praeity su Amerikos komunistais. Valstybės departamentas šį tvirtinimą neigia.

Buvo kompartijos nariu

Kanados užsienio reikalų ministras Pearson sako, kad tai buvo šmeižtas, o JAV senato vidaus saugumo komitetas, kad faktas, jog amb. Norman anksčiau priklausė komunistų partijai.

Ir Kanados policija, tardant 1946 m. Sovietų šnipus, kuriuos išdavė pabėgęs SSSR ambasados valdininkas Guzenko, apklausinėjo Norman, bet už šnipinėjimą jo neapkalbino.

Saugumo k-to žinios

1951 m. rugpj. 7 d. JAV senato vidaus saugumo komiteto advokatas Morris apklausinėjo buvusį komunistą Karl Wittfogel, Kolumbijos universiteto istorijos profesorius. Klausinėta apie Pacifik Santykių Institutą (I. P. R.), kuris Kinijos sukommunistinėje su savidainės labai svarbų, bet liūdną vaidmenį. Prof. Wittfogel liudijo, kad jis 1938 m. vadovavo universitete komunistų studijų grupei. Vienas iš grupės narių, liudijo prof. Wittfogel, "buvo talentingas, malonus jaunuolis, studijavęs japonų kalbą Kolumbijos universitete. Jis vadinosi Herbert Norman". Buvo aišku, tvirtino profesorius, kad jis buvo komunistas.

Kas tas Norman?

Po to senato vidaus saugumo komitetas surinko apie Norman tokias žinias. Jis gimė 1909 m. Japonijoje, kur jo tėvai ir motina buvo misionieriai.

Jis studijavo Harvardo ir Kolumbijos universitetuose. 1939 m. išvyko į Japoniją, kaip Kanados diplomatas. Ten jis po metų buvo paskirtas Kanados

ministrui.

Viename I. P. R. dokumente buvo pasakyta: "Labai svarbius ir slaptus dokumentus siūsti į Japoniją per Herbert Norman, Kanados pasiuntinį".

1942 m., kilus karui, jis buvo išsiųstas į Kanadą. Jis atskubėjo į JAV ir, prisistatęs FBI centre, kaip Kanados slaptų reikalų pareigūnas, paprašė jam išduoti FBI konfiskuotus japonų studento Harvardo universitete Tsuru Shigeto popierius.

Shigeto priklausė taip pat pačiai komunistų studijų grupei Harvarde ir, kilus karui, turėjo išvykti į Japoniją.

FBI jo prašymo nepatenkino. Kiek vėliau Norman pasisakė, kad jis neturi vyriausybės įgaliojimų. Shigeto popieriai buvo padėti į archyvus. Jie rodo smulkia programą, kaip skleisti komunizmo ideologiją tarp Amerikos studentų.

IŠ VISO PASAULIO

Peršovė Kroatijos Hitlerį

BUENOS AIRES. — Politiniai pasikėsintojai paleido keletą šūvių ir sužeidė Ante Pavelic, Hitlerio okupacijos laikais buvusį Kroatijos diktatorių. Tio Jugoslavijoje jis buvo nuteistas už kriminalinius nusikaltimus, bet Argentina jo neišdavė.

Komunizmo vėžys anglų pramonėje

LONDONAS. — Socialistų darbo partijos narys Jack Jones, 62 m., anksčiau buvęs plieno darbininkas, ilga ir uginga kalba išspėjo parlamentą sugautis komunizmo, kuris kaip vėžys apimęs vis didesnes anglų pramonės sritis. Plieno ir transporto darbininkų streikai neseniai buvo sukelti komunistų, kurie unijos turi didelę įtaką, neproporcingai savo narių skaičiui, kalbėjo šis parlamento atstovas.

Australų premieras Japonijoje

TOKIJAS. — Robert Menzies, Australijos ministras pirmininkas, atvažiavo į Japoniją pagerinti santykius su buvusiu žutbutiniu priešu. Menzies nusišundė Egipto prezidento Nasserio politiką, kuri kelianti pavojus ir ignoruojanti kitų tautų teises.

Italų prezidentas "be laisvės"

ROMA. — Italijos prezidentas Gronchi pasijuto užgautas, kai ministrų kabinetas sulaukė jo laiško prez. Eisenhoweriui ir paliepė jo nesiųsti. Prez. Gronchi aiškina, kad niekas negali jį sulaukyti nuo susirašinėjimo. Bet šis faktas parodė, kad prezidentas visiškos laisvės neturi. Savo laiške Eisenhoweriui jis skundėsi, kodėl Italija nepriimta į NATO komitetą. Jis kritikavo ir patį Eisenhowerį, ypač Dulles ir siūlė sukurti Vidurio Europos neutralių tautų sąjungą, skiriančią Sovietus nuo Vakarų Europos.

Amerikos rutulio metimo čempionas Harold Connolly ir jo jauna žmona atvyko į Vieną povestuvinio mėnesio praleisti. Juodu susituokė Čekoslovakijoje, iš kur yra kilusi jo žmona, garsi sportininkė Olga Fikotova. Iš Austrijos jaunieji keliaus į Bostoną, kur gyvena Connolly tėvai.

KARALIUS NEBERANDA POLITIKŲ SUDARYTI JORDANIJOS VALDŽIA

Hussein priverstas tartis su savo priešininkais

AMMAN, Jordanija. — Antikomunistinio nusistatymo senatorius Khadali atskleidė karaliui Husseinui, kad jam nepasisekė sudaryti naujos vyriausybės, kadangi parlamento didelė dauguma palaiko senąjį premierą Nabulsi, Amerikos priešininką.

Po to karalius pakvietė ligšiolinį vicepremierą ir vidaus reikalų bei krašto apsaugos ministrą Abdel Nimr. Savo politiniu nusistatymu jis raža kuo skiriasi nuo Nabulsi. Tas rodo, kad karalius buvo priverstas pavesti vyriausybės sudarymą tai pačiai politinei jėgai, kuri siekia Jordanijos, Sirijos ir Egipto sąjungos, globojamos Sovietų Sąjungos.

Kova dėl Ikes doktrinos

Karalius Hussein liepė atstatyti premieriui Nabulsi, pridėjus didelių nuomonių skirtumų dėl Ikes Vidurinių Rytų doktrinos.

Hussein reikalavo nors pakviesti prez. Eisenhowerio ambasadorių Richards, dabar esantį Viduriniuose Rytuose, ir išsikalbėti dėl bendradarbiavimo pagal šią JAV programą. Nabulsi tam griežtai pasipriešino. Jis trumpai prieš tai pasakė, jog Ikes doktrinos jis neprimtų nė už \$100 mil.

Minia palaiko Nabulsi

Keliuose miestuose ir nuosalesnėse vietose arabų pabėgėliai iš Palestinos sureadė demonstracijas. Protestuojant prieš karaliaus nutarimą pašalinti premierą Nabulsi. Prie pabėgėlių prisidėjo ir nemaža vietinių arabų.

Jie vengė tuo tarpu riaušių, kadangi bijo griežtesnių karaliaus žygių, karinės diktatūros įvedimo.

Karaliaus likimas generolo rankose

Šioj politinėj kovoje tarp karaliaus, Vakarų šalininkų, ir premiero Nabulsi, Sovietų draugų, pusiausvyrą tuo tarpu išlaiko Jordanijos armijos viršininkas gen. Abu Nuwar. Jei jam pasirodys naudingiau susidėti su Nabulsi grupė, jis tai padarys be didelio svyravimo. Tuomet karaliaus dienos sostė būtų suskaidytos. Jordanija liktų Sirijos ir Egipto provincija.

Karalius liko be draugų

Karalius Hussein, 21 metų jaunuolis, buvo per silpna figū-

ra, kad laiku pramatytų savo vidaus priešininkų ir tariamųjų draugų — Egipto ir Sirijos prezidentų Nasserio, Kuwatly ir Arabijos karaliaus Ibn Saud — kombinacijas.

Jų spaudžiamas ir raginamas, Hussein sutiko atšaukti savitarpinės pagalbos sutartį su Anglija, iš kurios kasmet gaudavo \$30 mil. Arabų trys didieji, Nasseris, Kuwatly ir Saud, žadėjo kasmet sumesti šią sumą, kad tik Jordanija nutrauktų ryšius su angliais.

Kai Jordanija tai padarė, Nasseris su Kuwatly ėmė aiškintis, kad jie ir patys vos ant kojų laikosi ir niekuo negali padėti Jordanijai. Iš jų turtingiausias yra Arabijos karalius. Bet vienam ir jam nesinori mokėti tokias milijonines sumas.

Amerika ir Sovietai

Norint šiaip taip išsilaikyti toliau, Jordanijai tenka kreiptis paramos arba į Ameriką, arba Sovietų Sąjungą. Tie, kurie linksta į Sovietų Sąjungą, yra Jordanijoje gausesni, bet karalius ir yra antrojo pusėj.

JAV lenkai prašo Gomulkai paramos

Jų vadai tarėsi su Ike

WASHINGTONAS, D. C. — Amerikos lenkai yra veik visitos nuomonės, kad naujoji Gomulkos vadovaujama valdžia Lenkijoje yra verta Amerikos ekonominės paramos.

Ketvirtadienį tuo reikalu Baltuosiuose rūmuose lankėse Amerikos lenkų kongreso pirmininkas Charles Rozmarek ir Kazimir Kozakiewicz, Amerikos lenkų katalikų susivienijimo pirminkas, kuris yra kartu ir lenkų kongreso išdinininkas.

Jie dū įtikinėjo prezidentą, kad JAV ekonominė pagalba padės lenkų tautai jų kovoj už išsilavinimą nuo Maskvos valdžios. Jie dū prašė duoti ir skolą kviečių, riebalų ir medvilnės už \$125 mil. Valstybės departamentas sutiko duoti šių prekių ilgam išsimokėjimui už \$75 mil.

Vėliausios Žinios

● Kongreso biudžeto komitetas nutarė sumažinti 20% prašytų lėšų teisingumo, valstybės departamentams ir informacijos įstaigai, kuriai priklauso Amerikos Balsas.

● Apie 6 coliai sniego penktadienį iškrito net Floridos valstybėj. Keliose kitose pietinėse valstybėse temperatūra nukrito taipgi žemiau šalimo taško.

● Pasigirdus kritiškiems balsams kongrese, armijos sekretorius Brucker atšaukė kongresmanų ekskursiją už armijos pignus į Ft. Knox pažiūrėti kariuomenės gyvenimo. Armijos sekretorius norėjo tuo pasigėrinti kongreso nariams, nes kaip tik tuo laiku čia pat vyks Kentucki arklų lenktynės.

● Saudi Arabija atsisakė ir visas kitas arabų šalis padėti jai išlaikyti Akabos įlankos blokadą prieš Izraelį.

● Paleistas iš komunistinės Amerikos Fulgence Gross pasakojų žurnalistas Hong Konge, kad komunistai grasino jam nukirsti galvą, jei nepripažins prie kaltinimų, kad jis buvo "šnipas".

● 18 Vakarų Vokietijos atomikos fizikų pasižadėjo nedalyvauti nei atominių ginklų gaminyje, nei jų bandymuose. Tarp jų buvo ir prof. Otto Hahn, suradęs būdą, kaip suskaldyti atomą.

● Olandijos karo ministeris Staf, grįžęs iš Amerikos, paaiškino, kad už metų laiko Olandija gaus iš Amerikos raketinių ginklų.

● Komunistinė Vengrija pa-informavo JT gen. sekretorių, kad jis gali atvažiuoti, kada jam patinka. Kai to reikalavo JT pareitų metų rudenį ir žiemą, komunistai atsisakė jį išleisti.

● Izraelio sargybiniai nukovė arabą, kuris praėjo pro JT sargybas prie Gazos ir išsėlio su dviem kitais sabotажininkais į Izraelio teritoriją.

● JAV 7-to laivyno Tolimuosiuose Rytuose viršininkas adm. Beakley kalbėjo susirinkusiems korespondentams Tokijuje, kad jo laivynas yra pasiruošęs ir atominiam karui. Tuo tarpu jis yra gavęs uždavinį tik saugoti Formozą nuo komunistinės Kinijos užpuolimo.

● Suezio kanalo išvalymas nuo paskandintų laivų ir kitų kliuvinių atsiėjo Jungtinėms Tautoms \$11 milijonų. Buvo skaičiuota, kad šie darbai kainos \$14 mil.

Operuos Edena

BOSTONAS. — Chirurgai, kurie operavo Anthony Eden 1953 metais, nutarė jį vėl operuoti. Jis serga kepenų liga.

Dalyvauti operacijoj iš Anglijos iššaukė ir Edeno asmeninį gydytoją Sir Horace Evans.

Iškels pabėgėlius iš Jugoslavijos

VIENA, Austrija. — Tarpvalstybinis pabėgėlių komitetas kitą savaitę pradės gabenti vengrų pabėgėlius Jugoslavijoje ir Vakarų Europos šalis Australiją ir Kanadą. Jugoslavijoje yra 18,000 vengrų antikomunistinių pabėgėlių. 8,000 pabėgėlių jau pažadėjo priimti Kanada, Belgija, V. Vokietija, Švedija, Izraelis, Ispanija ir Australija.

KARALIUS SAUD PASKELBĖ, KAD ŠIS VANDENS KELIAS "PRIVATUS"

Blokada bus išlaikyta panaudojant ginklus

KAIRAS. — Saudi Arabijos karalius Ibn Saud išsiuntinėjo visoms pasaulio valstybėms (išskyrus Izraelį) notas, paaiškindamas, kad jo šalis saugos ginklų Akabos įlanką nuo Izraelio laivų.

Paštas gavo lėšų, bet per vėlai

Šeštadienį laiškanešiai

ir agentūros nedirbs

WASHINGTONAS, D. C. —

Atstovų rūmų išlaidų skirstymo komitetas penktadienį sutiko paskirti pašto valdybai \$41 mil. vietoj prašytų \$47 mil.

Tokia suma yra reikalinga išsiversti iki biudžetinių metų pabaigos, birželio 30 dienos, įrodinėjo vyr. pašto valdytojas Summerfield. Kongreso komitetas, paskyręs minėtą sumą, paraginio Summerfield atšaukti pašto operacijų susiaurinimus. Bet Summerfield atsakė, kad šį šeštadienį pašto vistik nebeišnėsios ir pašto agentūros nedirbs.

Komunistų partija išakydavo kokiems muzikam duot darba

Partiečiai buvo pirmoj vietoj

NEW YORKAS. — Buvęs komunistas, Rusijoj gimęs orkestro dirigentas Max Marlin atvirai pasakojo kongreso priešamerikinės veiklos komitete, kokios įtakos New Yorko muzikų gyvenime turėjo komunistų partija.

Muzikų unijoj buvo nerašytas įstatymas, kad pirma į darbą turi būti priimtas komunistas. Jis pats priklausė partijai nuo 1936 iki 1940 metų. Nors jis buvo žinomas pianistas ir organistas, bet darbo anais laikais negalėjo gauti, kol muzikantų unijos 802 lokalo pareigūnas jo neįtraukė į komunistų partiją.

Gavęs darbą, jis gavo ir įskymą rūpintis visų pirmą taisy muzikantais, kurie priklausė komunistų partijai. Taip buvo ir praktikuojama.

Tarp 10 muzikų, kuriuos jis išvardijo kaip komunistų celes narius, buvo Albert Walters, saksofonistas, dabar muzikos unijos 802 skyriaus (AFL) valdybos narys. Walters prisipažino priklausęs komunistų partijai, bet liudijo, kad prieš keletą metų jis iš partijos išstojo ir dabar veda kovą su likusiais komunistais.

Vienas iš tokių, kompozitorius Earl Robinson iš Brooklyn, atsisakė aiškintis apie savo komunistinę veiklą.

Izraelis paleido "šnipę" iš JAV

1 metų kalėjimo bausmę

sumazino 6 mėnesiais
JERUZALĖ. — Mary Frances Hagen, 29 metų, iš Huntington, W. Va., buvo paleista iš kalėjimo, atlikus tik pusę bausmės iš 1 metų kalėjimo už šnipinėjimą.

Ji buvo nuteista pereitų metų spalio mėnesį. Buvo kaltinama rinkusi slapta žinias, kuriomis galėjo pasinaudoti Izraelio priešai (Sirija). Jos užrašai, kaip žurnalistas, buvo pripažinti taipgi naudingi priešui, jie ji juos būtų paskelbęs arba įteikusi jų agentams.

Egipto prezidentas Nasseris nesunkiai prikalbino Arabijos karalių perimti Akabos įlankos saugojimą. Jei Akabos vandenų blokadą būtų paskelbęs Egiptas, laisvajame pasauly būtų kilęs didesnis pasipriešinimas. Kai įlankos sargu pasiskelbė Arabija, Amerikos sąjungininkė, Izraeliui ir jo rėmėjams darosi sunkiau kovoti už šių vandenų sutarptautinimą.

Arabijos karaliui ši pareiga išpuolė ir iš religinių motyvų. Arabijoj yra musulmonų šventieji miestai Meka ir Medina. Akabos įlanka kasmet plaukia tūkstančiai jų maldininkų į tas šventąsias vietas. Karalius Ibn Saud, kaip tu šventovių saugotojas, pajuto pareigą saugoti ir Akabos laivų kelią nuo "purvinimo".

Arabijai priklauso įlankos anga

Devynių mylių pločio vartuose į Akabos įlanką yra dvi salos. Tirana ir Sifrana, kurios priklauso Saudi Arabijai. Savo proklamacijoj į visą pasaulį karalius Saud sako, kad tarptautinių požiūrių vandenys priskiriami pakraštinei valstybei iki 20 mylių, 11 mylių daugiau, negu kad sudaro Akabos įlankos vartai, Tiranos sąsiauris.

Notose buvo priminta visoms valstybėms, kad Saudi Arabija niekad nepileis prie to, kad Izraeliui būtų suteikta teisė naudotis šios įlankos vandenimis. Arabija panaudos visas turimas priemones apginti savo istorines teises.

Arabija — už Ikes doktriną

RIYADH, Saudi Arabija. — Atsilankius prez. Eisenhowerio specialiam ambasadoriui Richards ir išgavus iš Arabijos pritarimą JAV Vidurinių Rytų apsaugos ir ekonominės paramos programai, buvo paskelbtas bendras parsišikimas prieš komunistus.

Jame pasakyta: "JAV ir Saudi Arabija bendrai priešinsis komunistų veiklai ir jų imperializmo formoms". Abi šalys priešinsis ir kitams pavojams, kurie grasys Vidurinių Rytų taiką ir pastovumą.

Sovietų grasymų bomba Islandijai

"Išvarykit amerikiečius"

MASKVA. — Islandija buvo pats mažasis NATO narys, kuris gavo Sovietų išpėjimą išvaryti Amerikos kareivius. Kitaip, kilus atominiam karui, Islandijos sala bus paskandinta Atlante. Pereitais metais komunistai jau buvo patraukę į savo pusę Islandijos parlamento daugumą. Jau buvo nutarta likviduoti JAV aviacijos bazę Keflavike.

Islandai kiek vėliau, po vengrų revoliucijos numalšinimo, pradėjo blaiviau galvoti ir paprašė amerikiečius pasilikti.

Danijos premieras Hansen paaiškino parlamente, kad jo vyriausybė atmes Sovietų grasymus, paaiškindama, kad NATO bazės yra numatytos gynybos tikslams.

NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWS
Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.,
1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. HAYmarket 1-6100
Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at
Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:	Jungtinėse Valstybėse, ne Chicagoje:
\$9.00 per year in Canada	Metams \$9.00
\$9.00 per year outside of Chicago	Pusei metų \$5.00
\$10.00 per year in Chicago	Trims mėnesiams \$2.50
5 cents per copy.	
	Užsienio:
Užsakymo kaina:	Metams \$11.00
Chicagoje — pasta:	Pusei metų \$5.50
Metams \$10.00	Trims mėnesiams \$3.00
Pusei metų \$5.50	
Trims mėnesiams \$3.00	Naujienos eina kasdien, išskyrus
Vienam mėnesiui \$1.25	sekmadienius. Leidžia Naujienų Ben-
Chicagoje per išnešiotojus:	drovė, 1739 S. Halsted Street, Chicago
Viena kopija 5c.	8, Illinois. Telef.: HAYmarket 1-6100.
Savaitei 30c.	Pinigus reikia siųsti pašto Money
Mėnesiui \$1.25	Orderiu kartu su užsakymu.

NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo
9 ryto iki 5 val. vakaro. Seštadieniais — iki 12-tos.

Paramos teikimas

Jungtinės Amerikos Valstybės pasidarė savo rūšies "gerasis dėdė", kuris jau per eilę metų teikia visokeriopą paramą svetimoms valstybėms. Beatodairus paramos teikimas prasidėjo 1941 m., kai buvo priimtas vadinamasis "lend-lease" (skolinimo-nuomojimo) aktas.

Kaip žinia, 1940 m. siautė žūtbutinis karas su nacių kontroliuojama Vokietija. Rugsėjo mėnesį susmuko garšioji "Mažino linija", ir prancūzų armija visiškai pakriko. Iškelta į Prancūzijos teritoriją anglų armija pasitraukė iki jūros. Tą armiją sumobilizuotiems laivams pasisekė vėl iškelti į Angliją.

Po to, kaip žinia, prasidėjo Londono ir kitų Anglijos miestų bombardavimas, kuris tęsėsi apie tris mėnesius. Padėtis buvo tikrai desperatiška. Atrodė, jog Hitleris karą laimės ir Anglija turės pasiduoti. Tuo kritišku momentu Amerika ir pradėjo teikti visokeriopą pagalbą Anglijai ir jos sąjungininkams. Vėliau tą pagalbą gavo ir Rusija, kuri prieš savo norą buvo įtraukta į karą, kai ją puolė lenkų krauju "sucementuotos sutarties" partneris, būtent Hitleris.

Apskaičiuojama, kad 1941-1945 m. įvairioms kariaujančioms valstybėms (žinoma, kariaujančioms prieš nacių bloką) suteikta parama (maistu, ginklais, automašinomis, laivais ir kitais dalykais) siekė \$40,971,000,000. Vadinasi, beveik 41 milijonų dolerių. Nemaža paramos dalis pagal "skolinimo-nuomojimo" aktą teko ir Rusijai (apie 11 milijonų dolerių su viršum).

Teikimas paramos svetimoms valstybėms nepasibaigė nė po karo. Pagal Marshallo ir kitus planus nuo 1945 m. liepos 1 d. iki 1952 m. gruodžio 31 d. Amerikos suteikta visokeriopą parama visai eilei valstybių lyginosi \$37,612,000,000. Bendrai paėmus, po karo iki 1956 m. galo Amerika išleido \$57,568,000,000 svetimų valstybių paramai.

Tai vis tiesioginė parama, kuri buvo teikiama prekėmis, maistu, įvairiomis mašinomis ir net pinigais. Netiesioginė parama, kuri susidėjo iš įvairiausių rūšių pataravimo (Amerikos doleriais apmokamo), irgi siekė milijonus dolerių. Dr. Melchior Paly, plačiai išgarsėjęs ekonomistas, apskaičiuoja, kad nuo 1940 m. tiesiogiai ir netiesiogiai teikiama parama svetimoms valstybėms Amerikos žmonėms atsiėjo apie 160 milijonų dolerių!

Ką tai reiškia? Tai reiškia, kad tai astronomiškai sumai sudaryti reikėtų iš kiekvieno Amerikoje gyvenančio vyro, moters ir vaiko gauti maždaug po \$1,000!

Štai dabar senato komitetas ir vėl svarsto, kiek paskirti svetimų valstybių paramai. Valdžia reikalauja maždaug keturių milijonų dolerių. Ji teigia, jog sumažinimas paramos gali turėti labai nemalonių pasekų: nuo Amerikos gali atsigręžti kai kurios valstybės, kurios remia arba linkusios yra remti Amerikos vadovaujamą antibolševikišką bloką. Jie nurodo Graikiją ir Turkiją, kurios faktiškai buvo išgelbėtos nuo komunistų ten įsigalėjimo, kai Amerika suteikė joms reikalingą paramą. Marshallo planas daug prisidėjo ir prie Prancūzijos ir Italijos sustiprinimo. Esą, tik to plano dėka jos pajėgė atsilaukyti prieš komunistus.

Paramos teikimo priešai teigia, jog doleriais Amerika negali "nusipirkti" sau draugų. Jie nurodo į visą eilę atsitikimų, kur išleisti milijonai dolerių Amerikai jokios naudos neatnešė.

Yra ir kitokios rūšies kritika. Iš esmės jie nėra priešingi tam, kad Amerika remtų svetimas valstybes, iš kurių tikisi draugiškumo, bet pageidauja, kad ta parama būtų kitokia forma teikiama. Dabar išleidžiama milijonai ir milijonai dolerių svetimų valstybių ginklavimui, o ne valstybių gyventojų būklei pagerinti. Jie sako, jog ekonominė parama atneštų kur kas geresnius rezultatus, negu ginklavimas, juo labiau, kad ginklai mūsų laikais labai greit pasensta ir pasidaro mažos vertės.

Pastarųjų samprotavimas yra gana rimtas. Iš tiesų, perdidelis kreipimas dėmesio į ginklavimą įvairių kraštų (dažnai nebojant tų kraštų ekonominės būklės) vargu pateisina tų bilijonų švaistymą.

Apkaltino buvusį unijos tarnautoją

Max Podolsky, buvęs kiaušinių pirklių unijos organizatorius, apkaltintas federaliniame teisme už išreikalavimą grasi-

nimais iš Kraft maisto kompanijos \$2,800.

Prieš porą savaičių Podolsky buvo išteisintas panašioje byloje, — paukštienos pirklių "purtinime", šantažavime. Jis paleistas iki teismo už \$5,000.

Komunistinė opozicija

New Yorke einas Amerikos socialistų žurnalas "The New Leader" skelbia seno vokiečių socialisto Rainer Hildebrandt straipsnį "Komunistinė opozicija sovietų Vokietijoje". Ten sakoma:

"Nepanašūs lenkų ir vengrų pavyzdžiai įrodė, kad laisvės pavertimasis kraštams ateis tik su parama komunistų, kurie ne stalininkai. Kitaip bus didelis kraujo praliejimas. Todėl kiekviename komuniste ieškome žmogaus.

"Rytų Vokietijos diktatūra pasmerkė gerą komunistą, 35 metų filosofijos ir sociologijos profesorį, Wolfgang Harich 10-čiai metų kalėjimo. Jis skelbė: "Imkime pavyzdžių Karla Liebknechtą — jis sulaužė partijos drausmę, bet išgelbėjo partiją". Po Rytų Vokietijoje nuosprendžio dėsniu išplatinta tūkstančiai lapelių Haricho siūlomos "programos veikti". O veikti nurodoma štai kaip:

"Mūsų nuomone, socializmas yra objektyvus dalykas, nepriklausantis partijai, kuri tuo vardu save vadina. Rytų Europoje tokie ekonominiai santykiai, kad juos pagrindiniai performavus, socializmas greičiau ateis, negu Vakarų Europoje. Nuo stalinizmo atpalaiduota ekonominė S. S. ir liaudies respublikų santvarka palaipsniui veiktų Vakarų Europą, kuri, iš savo pusės, žingsnis po žingsnio, savo demokratiniomis ir liberalinėmis idėjomis greitai Rytuose pražydusią despotinę politinę sistemą. Tokiose bendros naudos vyksmuose mes matome tikrąją sugyvenimo prasmę.

"Liaudies demokratiją pasipriešinimas S. S. ponavimui yra tikra revoliucinė klasių kovos išraiška prieš stalininę partiją ir jos aparatą bei valdymo būdus.

"Štai, mūsų programa: mes siekiame partiją iš vidaus reformuoti, sudaužiant stalininkų aparatą. Mes stovime marksizmo-leninizmo pozicijoje, tačiau norime išrauti stalinizmą. Marksizmo-leninizmą norime praplesti kai kuriomis Trockio nuomonėmis, o virš visko Bucharino, Rožės Luksemburgės ir iš dalies Karolio Kautskio bei kitų s. d. teoretikų".

Čia baigiasi lapeliuose nusakoma programa. Taigi, Rytų Vokietijoje komunistų partijoje veikia komunistinė opozicija. Prof. Haricho pasodinimas į kalėjimą kažin ar ją nuslopins. Anglų liberalų "Manchester Guardian" korespondentas Vokietijoje rašo:

"Haricho nubaudimas, gal būt, vėliau bus pripažintas vienu svarbiausių momentų Rytų Vokietijos gyvenime. Opozicinių idėjų pasirodymas Ulbrichto ir jo diktatūrai, matyti, labiau išgąsdino, negu maisto, anglų ir elektros stoka".

"New York Times" skelbia, kad vokiečių s. d. partijai pavyko gauti filmą-rekordą prof. Haricho bylos teismo salėje. Bylos svarstymas įvyko kovo 9 d. Prof. Harich neprisipažino kaltinimams ir Ulbrichto diktatūrai pavadino "idiotų gauja".

Profesorius gimė Prūsų Lietuvoje 1921 m. gruodžio 9 d. ir studijavo kalbos mokslus Karaliaučiaus un-te. Savo gynyimo kalboje profesorius pareiškė, kad sukilimas Rytų Vokietijoje šiuo momentu neįmanomas, bet reiktų padaryti griežtų pakaitų ekonominėje ir politinėje santvarkoje, kad tokių sukilimų iš viso nebūtų.

Profesorius pabrėžė, kad jis ne socializmo priešas. Esą: "Tikėti, kad socializmo pagrindus neįreikią palikti mūsų valstybės pagrindus tokius, kokie jie dabar yra, nes tokie pat pagrindai Vengrijoje privertė žmones sukilti".

Rašo DR. P. GRIGAITIS

Mano Atsiminimai iš Peterburgo Laikų

(Tęsinys iš vakar)

I kalbėtojų sąrašą komitetas įdėjo Ernestą Galvanauską. Antaną Grauroką ir P. Grigaitį. Pirmasis buvo kalnų instituto studentas, antrasis — technologijos, trečiasis — universiteto teisių fakulteto.

Jiems buvo patiems pavesta pasirinkti sau temas. Komitetas tik išreiškė pageidavimą, kad Grigaitis kalbėtų paskutini, nes pabaigoje reikią sukilimo "publikos ūpą"; komitetas manė, kad Grigaitiui pasiseksia tai geriau, nes jisai jau vasarą buvo sakęs kalbas Daukšiuose, Sasnavoje ir kitur. Kiti du kolegos apsiėmė paruošti "rimtas paskaitas".

Pirmininkauti sutiko bene (tikrai neatsimenu) Gabrielius Liutkevičius — Gabrys Liutkus, trečiojo kurso studentas juristas, nepaprastai malonaus būdo žmogus, truputį sentimentališkas.

Salė buvo gauta — didoka auditorija, kurioje galėjo sutilpti 300-400 žmonių. Rengėjams buvo svarbu gauti galimam daugiau publikos, kad nebūtų "sarmata" prieš universitetą vyriausybę, kuri parodė tokį palankumą lietuviams (o iš tikrųjų, mažesnę atliekamos salės ji tą vakarą neturėjo!), ir prieš kitas grupes. Tad buvo paskleista žinia apie mitingą ne tik tarp studentų, bet ir tarp veiklesniųjų narių Savitarpinės Pašalpos draugijoje ir Mažturčių draugijoje. Beto, studentai buvo raginami kviesiti kiekvienas savo asmeninius pažįstamus.

Laiko mitingui išgarsinti buvo nedaug, dvi trys dienos. Lietuvių Mitingas

Paskirti laiku auditorija buvo beveik pilna žmonių. Ypatingo susidomėjimo pas juos nebuvo jaučiamas; jie atėjo, greičiau atlikdami savo patriotinę pareigą. Daugelis, įžengdami į salę, sakė komitetui nariams: "Na, kažin kaip čia mes šį vakarą pasirodysime?" Kalbėtojų nervai, žinoma, buvo įtempti.

Nė vienos, tenai pasakytos kalbos neturį užsirašęs, todėl būtų bergždžias darbas bandyti jas dabar "atstatyti", kaip kad yra įprasta daryti tam tikrų rūšių literatūroje. Bet keli to vakaro bruožai man įstrigo gana giliai į atmintį.

Po pirmininko paaiškinimo, kodėl ir kokių tikslų mitingas yra suauktas, buvo pakviestas kalbėti E. Galvanauskas. Jisai, kaip buvo žadėjęs, paruošė referatą, rimtą, bet plačiai publikai nelabai patrauklų. Tema buvo "Žmonių Teisių Deklaracija", iš Didžiosios Prancūzų Revoliucijos laikų. Kalbėtojas beveik ištiesai skaitė savo raštą, tik kartais pakeldamas akis į publiką ir tardamas žodį kita "ex promptu". Jo balsas skambus; tonas truputį nervingas, bet nuosirdus.

Žmonės klausėsi atidžiai ir, paskaitai pasibaigus paplojo. Buvo keli plaukštelėjimai ir kalbos viduryje. Tačiau galėjai jausti, kad žmonės ko tai pasigenda. Jie norėjo išgirsti daugiau apie Lietuvą ir jos problemas.

Antrasis referentas, Graurokas, šį publikos pageidavimą iš dalies patenkino, bandydamas išdėstyti Lietuvos socialdemokratų programą; bet jisai taip pat skaitė iš rašto, nė nežūrėdamas į publiką; skaitė monotoniškai ir negarsiai. Jam bekalbant, priejo prie manęs, susijaudinęs. Dubinskis, kurios ten valdžios ministerijos tarnautojas ir lotynų kalbos dėstytojas Sv. Katerinos ir socializmo pagrindus neįreikią palikti mūsų valstybės pagrindus tokius, kokie jie dabar yra, nes tokie pat pagrindai Vengrijoje privertė žmones sukilti".

Jam bekalbant, priejo prie manęs, susijaudinęs. Dubinskis, kurios ten valdžios ministerijos tarnautojas ir lotynų kalbos dėstytojas Sv. Katerinos ir socializmo pagrindus neįreikią palikti mūsų valstybės pagrindus tokius, kokie jie dabar yra, nes tokie pat pagrindai Vengrijoje privertė žmones sukilti".

— **4 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL.**
— SATURDAY, APRIL 13, 1957

tuacija! Kas čia per mitingas?.. Publiką miegas ima. Ji nori išgirsti gyvą žodį, o ne skaitymą lekcijų, nurašytą iš knygų, kurias kiekvienas gimnazistas gali perskaityti namie... Dabar, brolyti, eina revoliucija, o čia visai neįdomi jos dvasios".

Karščiudamas, Dubinskis papasakojo, kad prieš lietuvių mitingą jisai buvo užsukęs pas lenkus; jų "endeikai" (Narodowa Demokracja) mitinguoją vienoje auditorijoje, "pepepai" (Polska Partja Socialistyczna) kitoje. Tenai tai tikri mitingai. Kalbėtojai kalba su entuziazmu, "net seilės jiems tyška iš burnos"; publika ploja, šaukia, kaip uždegta. Dubinskis sakėsi matęs dar porą kitų politinių mitingų; tik galvą ikišęs pro duris, tuoj pajusdavęs, kad ten yra elektra ore... "O pas mus?".. sudejavo Dubinskis ir dar sykį maldavo "gelbėti situaciją", plodamas man per petį ir linkėdamas pasisekimo.

Ismukau į auditoriją kaip tik laikui. Pirmininkas jau dūrėsi manęs, nes Graurokas skaitė paskutinius rankraščio sakinius. Lyg tyčia perskaitė juos taip negarsiai, kad klausytojai vargiai begalėjo juos suprasti. Sulenkė savo popierio lakštus, įsidėjo į šoninį švarko kišenį ir pasitraukė į šalį. Publika vis dėlto padėkojo kalbėtojui plojimu.

Mitingo pagyvėjimas

Pristatydamas mane, pirmininkas truputį išsismagino. Pranešė, kad dabar susirinkimas išgarsias apie tai, kas dedasi Lietuvoje, kas visiems turėtų būti "žingeidu". Paaiškino, kad Grigaitis jau sakė "revoliucines prakalbas" Lietuvos žmonėms. (Minėti tai nevisai buvo atsargu, nes caras dar valdė Rusiją ir Lietuvą; o aš po tų vasaros "pamokslių" pasprukau iš Marijampolės, vos nepatekęs į žandarų rankas. Bet aš supratau, kad pirmininkas stengiasi pakelti publikos nuotaiką.)

Toliau atsidūriau keblioj padėty. Jutau, kad iš manęs tikimasi daugiau, gal būt, negu aš pajėgsiu ištesėti. Pirmininko dosnūs komplimentai; smarkūs plojimai salėje; o ypač tas Dubinskio maldavimas: "brolyti, gelbėk situaciją"... Aršiau, negu egzamenas!

Bet svyruoti ir abejoti nebebuvo kada. Reikėjo kalbėti. Kalbėti, o ne skaityti iš popierio. Rašto neturėjau. Buvau tik pasidarys konspektą (smulkų kalbos planą), kurio nenaudojau kalbant. Kai kurios mintys atėjo man į galvą, jau bebūnant salėje.

Nieku būdu negalėčiau tiksliai atpasakoti to, ką pasakiau tą vakarą. Gerai atsimenu tik tai, kad, pakartočiau eilę minčių, "kurias skelbiau savo "pamoksluose" Lietuvos miesteliuose, priminiau karą nepasisekimus Mandžūrijoje ir stipriai uždrožiau pralotui Antanavičiui už jo aplinkkraštį, liepusį žmonėms neklusyti revoliucionierių (tų "velnio" ar "pragaro" tarnų) ir išdavinėti juos valdžiai.

Publika reagavo labai jautriai, — nors aš nevisai buvau patenkintas savo kalba. Jau becidamas nuo estrados, gailėjau, kad to nepasakiau, tą galėjęs išreikšti geriau... Tačiau tą mano "savikritiką" išblaskė Dubinskis. Pagriebęs už rankos, nutempė mane į šalį ir kartojo: "Gerai, gerai! Taip ir reikia kalbėti mitinge! Gerai, kad pasakei tiesą apie tuos atžagareivius kunigus... Caro bernai!..". Man, žinoma, buvo malonu girdėti jį šitaip kalbint, bet ir truputį nuostabu. Jisai buvo dievobaimingas žmogus, kuris prieš eidamas gult atsiakludavo prie lovos ir papoteriudavo, ir taip pat sukalbėdavo maldą, atsiaklėjęs

ryte. Bet įdomu, kad jisai labai artimai draugavo su Kazimieru Būga ir Augustinu Voldeamaru, kuriuodu buvo aiškūs laisvamaniai; antrasis kartais net ciniškai pasijuokdavo iš religijos.

Dubinskio entuziazmu paglostytas, rengiausi eiti už durų į užsidumti "papirosą", ir publika jau rengėsi skirstytis; tik staiga pasigirsta: "Prašu balso!"

Visi sužiūro, kas čia šneka? Nu gi Augustinas Voldemaras! Stovi, iškėlęs ranką ir laukia (jisai sėdėjo pirmoje eilėje, ar tai pirmininko stalo). Kol pirmininkas, truputį susimaišęs, galvojo kas daryti, Voldemaras tęsia: "Tikiuosi, kad leisite ir man išreikšti savo nuomonę. Šį vakarą čia ne vienos kokios partijos susirinkimas, o visų lietuvių; turėtų būt žodžio laisvė kiekvienam".

Pirmininkas jam davė balsą, nors iš publikos kai kurie šaukė: "Gana. Užteks... Laikas eiti namo".

Voldemaro debiutas

Voldemaras laukia, kol auditorija nurims ir stovi. Trumpas, kresnas vyrukas; su "ėžu" suukuotais plaukais; apsilvėjęs nauja studento uniformos eilute. Jisai buvo tik prieš kelias savaites įstojęs į universitetą (sakėsi mokysijasis "ant profesoriaus").

Pažinodamas jį gerai iš to laiko, kada jisai buvo gimnazistas, pagalvoju: "Na, dabar, tai turėsimė susikirtimą!" Dar besimokydamas gimnazijoje, Voldemaras nešėsi aukštai ir apie daugumą lietuvių studentų kalbėdavo su panieka, kad jie esą "tinginiai" ir nieko neįšimamą. Ką gi jisai užgiedos dabar, jau pats nešiodamas studento "tužurką"?

Maniau, kad jisai kritikuos mano kalbą, nes ji buvo pasiklausia. Tik man dingtelėjo į galvą: "Nejaugi jisai puls mane dėl praloto Antanavičiaus, kai net dievotasai Dubinskis tuo "atžagareiviui" piktinasi?" Išsikęs savo "papirosus" atgal į kišenį, atsisėdau arti pirmininko.

Voldemaras pradėjo kalbėti. Tuoj iš pirmųjų jo žodžių aiškiai, kad jam svarbu ne tai, ką aš pasakojau apie judėjimą Lietuvos sodžiuje ir miesteliuose, o daug "aukštesni klausimai". Valstybiniai principai. Jisai kritikavo Ernesto Galvanausko referatą apie prancūzų revoliucijos paskelbtas žmogaus Teises.

Voldemaras griežtai atmetė piliečių lygybės dėsni. Gerai atmenu du jo argumentus. Argi galima, sakė jisai, laikyti lygios vertės piliečiais, pavyzdžiui, namo savininką, kuris moka stambią mokesčių sumą miestui, ir biedną žmogų, kuris neturi jokio turto ir mokesčių nei miestui, nei valstybei nemoka? Arba kitas pavyzdys: Imkime fabrikantą, kuris samdo šimtus darbininkų; jisai ne tik moka mokesčius valdžiai, bet duoda uždarbį šimtams, gal net tūkstančiams, žmonių, kurie iš to gyvena ir išlaiko savo moteris ir vaikus. Jie atsako kiekvienas tik už savo šeimyną, o fabrikantas turi atsakomybę už juos visus ir už tai, kad rinka būtų aprūpinta tomis prekėmis, kurias jo fabrikas padirba.

Duoti lygias teises ir lygų balsą valstybėje tam, kurio atsakomybė didelė, ir tiems, kurie neturi jokios atsakomybės arba kurių atsakomybė maža, būtų labai neteisinga, sakė naujasis studentas; ir jau, visai "voldemariškai" išsireikšdamas, apibūdino tą Galvanausko išdėstytą prancūzų revoliucijos idėją apie žmonių lygybę, kaip įsiskirčių revoliucionierių "svajonę". Jisai patarė savo "kolegoms" studijuoti "rimtus istorijos veikalus", o ne-tenkintis "penkka-pėkinių brošiūrėlių" skaitymu.

Rockford, Ill.

Nauji Amerikos piliečiai

Mes, senieji lietuviai, gerai prisimename, kas dėjosi Lietuvoje, kai ją valdė Rusijos caro valdžia. Negalėjome net savo spaudos turėti. O kai pagaliau buvo leista laikraščiai ir knygas spausdinti, tai cenzoriai žiūrėjo, kad nieko prieš caro valdžią nebūtų rašoma. Mokyklų, kur vaikai būtų galėję savo gimtąja kalba mokytis, nebuvo. Mažai tebuvo ir šiaip kokių mokyklų. Žodžiu, viskas buvo daroma taip, kad "Lietuva būtų ir tamsi ir juoda".

Bet štai Lietuva atgavo nepriklausomybę. Nualinta, skaudžiai nukentėjusi nuo karo nepriklausoma Lietuva per keletą metų pasidarė tiesiog nebepažįstama. Atsirado šimtai naujų visokios rūšies mokyklų, universitetų, specialių aukštesnės mokyklos. Apleisti ir miesteliai susitvarkė, sumodernėjo. Žemės buvo bepradėdus prilygti kitų kultūringų kraštų ūkiui.

Neilgai Lietuvos žmonėms teko džiaugtis atgauta nepriklausomybe. Vėl tas pats burliokas Lietuvą užgriuvo, paversdamas gyventojus tikrais vergais, atimdams iš jų visas teises.

Kai antru kartu raudonasis siaubas artinosi prie Lietuvos, tai tūkstančiai jos gyventojų nutarė bėgti. Ir štai didelė jų dalis atsidūrė Amerikoje, kur vėl jie pasijuto laisvais žmonėmis.

Pagyvenę Amerikoje kelis metus, naujieji ateiviai pradeda įsitikinti, jog šio krašto pilietybė yra svarbus dalykas. Todėl jų vis didesnis ir didesnis skaičius tampa piliečiais. Štai šiomis dienomis šie naujieji ateiviai tapo Amerikos piliečiais: Juozas Stadalius ir jo žmona, Jonas Palionis ir jo žmona Ona, Bronius Kovaitis ir Pranas Klumbis.

Mūsų Lietuvių klubo šeiminkas Al Savickas ir buvęs biznierių Julius Guokas yra nepažinomi naujiems piliečiams liudininkai, kurie imigracijos pareigūnams jau yra gerai pažįstami.

Pilietybės gavimo proga ponai Palioniai sužengė gražų pokylį, į kurį sukvietė draugus ir pažįstamus bei juos šauniai pavaišino.

Neatsilikio ir kiti naujieji piliečiai, kurie atvažiavo į klubą pasidailinti savo džiaugsmu su draugais ir pažįstamais.

— Žvalgas.

Iš Žagariečių klubo veiklos

Žagariečių Klubu narių susirinkimas įvyko kovo 24 d. Vengeliausko svet., 4500 S. Talman Ave. Narių atsilankė neperdaugiau. Pirm. Vincas Krisciūnas atidarė susirinkimą 15 minučių po vieną ir pareiškė, kad yra miręs vienas klubo narys, būtent Ignas Kvalita. Nariai atsistojimu pagerbė mirusį narį.

Turto raštininkas Juozas Keturakis perskaitė praeito susirinkimo protokolą. Priimtas. Nuo Chicago Lietuvių Skautam Remti Draugijos laiškas vienbalsiai priimtas ir žagariečiai nariai patriotai sumetė \$10.

Po 1 dol. J. Keturakis, P. Klimas, P. Baraiša, Mrs. Nauduž, P. Gankis, J. Adomaitis, B. Zemulis, V. Krisciūnas, J. Vebelis ir A. Masilius.

Pirmininkas visos valdybos vardu pranešė, kad 1958 m. metiniam balui P. Vengeliausko svetainė paimta šeštadienio vakarui sausio 11 d.

J. B.

SANTARIEČIŲ VEIKLA

Redaguoja: Redakcinis Kolektyvas. Atsak. Redaktorius Jonas Gibaitis
Žinias ir medžiaga siūsto: "Santariečių Veikla",
3131 So. Emerald Ave., Chicago 16, Illinois

Garsai

Detroito skyrius žada atsi-
vežti labai retą ir netikėtą sve-
čią į Urbanoje ruošiamą San-
taros sąskrydį, kuris įvyks ba-
landžio 27-28 d.

Bal. 3 d. CV pirm-ko R. Mie-
želio bute buvo suruosta jau-
niems santariečiams arbatėlė.
Susirinkusiems Čikagos skyr.
santariečiams V. Kavolis bei R.
Mieželis atskaičiavo į jų klau-
simus ir aiškino Santaros reika-
lus. Atsilankę tenai L. Narbu-
tis, G. Gedvila, L. Šmulskystis,
Rasa Betkauskaitė, Dalia Mo-
destavičiūtė ir kiti, nors ir jau-
no amžiaus, bet jau visiems ži-
nomi kaip aktyvūs ir veiklūs
Santaros nariai.

Neseniai Waterbury (Conn.)
buvo oficialiai įkurtas naujas
Santaros skyrius. Danutė Ma-
lakauskaitė (pirm.), Gedimi-
nas Liaukus (sekr.), ir Regina
Srugytė (izd.) sudaro skyriaus
valdybą.

Kovo 31 d. Čikagos skyriaus
susirinkime dalyvavo iš rytų
atvykęs svečias Vytautas Ka-
volis, kuris skaitė paskaitą te-
ma "Intolerancijos dimensijos".
Paskaita savo įdomumu ir
sukeltomis diskusijomis bu-
vo panaši į tą, kurią V. Kavolis
skaitė bal. 7 d. per Čikagos
Gyvosios Lietuvių Mėnesio
Dalia Juknevičiūtė skaitė iš-
trauką iš A. Landsbergio no-
velės. Gausus būrelis sante-
riečių bei atsilankusių svečių
įdomiai praleido laiką.

Bostonė rengiamame "Kul-
tūriniam savaitgaliui" (bal. 27-
28 d.) bus įstatyti Lietuvių
knygos, išleistos Lietuvoje bei
išspausdintos dailiosios knygos
tremties metu.

Pirmas New Yorko skyriaus
Lietuvių Mėnesio susirinkimas
bal. 5 d., praėjo sėkmingai.
Ilgos diskusijos po paskaitų
tesėsi virš 1½ val.

Grazios Sabaliūnaitės jūrų
skautų šokėjų grupė, labai ku-
kliai pasirodė bal. 2 d. vienoje
Čikagos televizijos programoje.

Leonas Narbutis buvo išrink-
tas į Lietuvių Bendruomenės
Roselando (Čikaga) Apylinkės
organizacijų bendro parengi-
mo komisiją.

Vytautas Vidugiris ir žmona
susilaukė naujagimio. Maža-
jam linkime sveikatos. Sveiki-
nam Vidugirų šeimai.

R. Vanagūnas atstovauja Lie-
tuvių Studentų Sąjungos rinki-
minėje komisijoje.

Čikagos skyrius, geros šir-
dies aukotojų ir energingų
Giedres Žaunūtės pastangų
dėka, Kosto Ostrausko "Kana-
rėlės" išleidimui ligi šiol surin-
ko apie \$120.

Čikagos Santaros skyrius ir jo darbu.

Sviesos Sambūris bal. 13 d., ši
šeštadienį 7 v.v. Lietuvių Audi-
torijoje (3137 S. Halsted Ave.)
rengia Gyvosios Lietuvių
muzikinį vakarą. Programą
sudaro prof. Vlado Jokubėno
paskaita, Jono Švedo kompozici-
jų recitalis, pianistė Gail
Hansen ir daugiau kitų žmo-
nių. Visi kviečiami atsilankyti.

Redakcijos pastabos:

Kai kurie santariečiai yra
pasireiškę prieš šios redakci-
jos išspausdintus feljtonus bei
jos "baisų atolumą" nuo rim-
tumo. Tiems žmonėms redak-
cija norėtų pranešti, kad jina-
i taipgi įdėjo gerą nuosimtį
straipsnių, kurie buvo parašy-
ti mūsų tikrųjų intelektualų.
Pats pirmasis šio skyriaus str.
rodos, buvo parašytas vienos
žinomosios kultūrininkės, kuri
šiuo metu gal daugiausia iš vi-
sų kritikuoja redakcijos vadi-
namąjį "nerimtumą".

Manoma, kad yra skaitytojų,
kurie dar nėra pamirę savo
jaunystės dienų, kurie turi ar
tūrėjo nusivylimų bei džiaugs-
mo per savo mokslo ir gyven-
imo momentus, kurie galvoja
apie studentus ne kaip kokius
didžiausius intelligenlijos die-
vačius, bet gana nuoširdžius,
humaniškus, jaunus lietuvių
atstovus.

Redakcija nemano, kad jina-
i turėtų dėti tikrai rimtus
aprašymus bei straipsnius, nes
jeigu santariečiai vadinasi stu-
dentais, tai jie turėtų nepamir-
šti, kad jų tarpe yra žmonių,
kurie dar pasient neturėjo pro-
gų.

Išspausdinti feljtonai gal
nebuvo tokios aukštos vertės
aprašymai. Suprantama, kad
kai kurie iš jų buvo "skysti",
vaikiški, nesuprantami minčių
išsireikšimai. Nė vienas iš jų
nelaimės kokios nors literatū-
ros premijos. Tai nebuvo jų
tikslas.

Šią savaitę redakcija nededa
jokių straipsnių. Tai yra rezul-
tatas kelių priežasčių — ne-
verta jas visas išaiškinti. Šią
proga redakcija panaudos dėl
sekančio "Santariečių Veiklos"
pasirodymo pagerinimo. Nu-
matyta gauti kelis straipsnius
iš studentų, kurių darbai ligi
šiol šiame skyriuje nepasirodė.
Naujieji rašytojai bus supa-
žindinti su skaitytojais, patei-
kiant spaudoje jų straipsnius
artimiausioje ateityje.

Sekančiame "Santariečių
Veiklos" numeryje naujas ap-
rašymas studento santariečio
"Sardinkos" bus įdėtas. Nors
redakcija vienu metu buvo nu-
sistatčiusi daugiau nespausdinti
žvilgsnių iš "Sardinkos" gyven-
imo, bet dabar mano, kad retas
"Sardinkos" aprašymas būtų
visai bergždžias. Kai kurie
skaitytojai vis dėlto nemanė,
kad pirmas jo feljtonas ("Sar-
dinka atsilanko į minėjimą")
buvo niekam netikęs. Tiems ir
su juo dar nesupažinusiems,
redakcija deda antrą ciklą iš
jo darbų.

TRUMPAI

— St. Vaičiūs parinko aukų
miškininkams Sibire tremtyje
esantiems \$13 ir juos pasiuntė
mišk. Balaikiui. Aukas renka
ir kiti miškininkai tam pačiam
tikslui.

— Balso Chicago apskrities
valdybos posėdis įvyko balan-
džio 5 d. Hollywoodo salė. Pirm.
kun. St. Santaras ir sekr. Pr.
Bičiūnas. Dalyvavo 15 asmenų,
kurie pritarė surengimui Balso
gegužinės birželio 9 d. Bučo
darže, kaip ir pereinamais metais.
Plačiau buvo kalbėta apie ru-
dens koncerto surengimą, šal-
pos išplėtimą Sibiro lietuviams
ir kitus aktualius reikalus, kaip
Cicero Balso rinkliavos parėmi-
mą ir talkininkavimą. P. Gry-
bienės išleistuvių organizavimą
ir t. t.

— P. Gribienė, viena iš Balso
direktorių, greitai laiku žada ap-
leisti Chicago į apsigyventi
Floridoje. Ji per daugelį metų
darbavosi Balso naudai. Todėl
nutarta jai surengti Balso vardu
išleistuvę. Tam reikaliui jau
išrinkta komisija iš kun. A. Tra-
kio ir St. Semėnienės.

— J. Kelertas, 4428 So. Cali-
fornia Ave., Sibiro lietuviams
remti fondui per Balfą jau pa-
skyrė savo auką \$50. Balfas ti-
kisi ir daugiau panašių aukų.

— J. Kerulis kasdien vakarais
priminėja savo namuose rūbus
ir avalynę, kuri yra paskirta
Balso reikalams. Jisai gyvena
2421 W. 45 St., Chicago, Ill. Da-
bar, kai vartoti rūbai jau neap-
simoka siūsti į Lietuvą, jie gali
būti atiduoti Balfui, kuris juos
persiunčia į Vokietiją.

— J. Jasaitis, Br. Shotas, Z.
Dailidka ir A. Gintneris balan-
džio mėn. 7 d. patikrino tauti-
nių šokių šventės atspausdintus
apie 10 tūkstančių biulečių, kurie
šiomis dienomis jau atiduodami
platinimui lietuvių kolonijose.
Biuletus patartina įsigyti iš an-
sto, nes visi yra numeruoti. Bile-
tų kainos: nuo vieno iki penkių
dolerių.

— Balso Bridgeporto 3 sky-
rius turėjo savo metinį narių su-
sirinkimą šv. Jurgio parapijos
salėje. Buvo aptarta šių metų
veikimo planas ir nutarta įtrauk-
ti daugiau narių į savo tarpą.
Palikta ta pati valdyba ir kon-
troles komisija dirbti ir šiems
metams.

— LB Bridgeporto Apylinkės
valdyba savo posėdyje balan-
džio mėn. 6 d. Lietuvių Audi-
torijoje nutarė surengti jaunimo
koncertą balandžio mėn. 28 d.
Lietuvių auditorijos salėje. Pro-
gramą atliks tikrai jaunimas,
dainininkai, pianistai, baletu šo-
kėjai, kvartetas ir t. t. Po kon-
certo muzika ir šokiai. Tai bus
per Atvelykį.

— Jaunimo vakaras įvyksta
gegužės 4 d. Lietuvių Auditori-
joje. Programoje jaunimo choras,
tautiniai šokiai, baletas ir įspū-
dingas montažas. Po to šokiai,
grojant B. Jonušo orkestrui. Va-
kara rengia Chicago Aukštesn.
Lit. Mokykla.

— Skautų Užsienio Skyrius
ruošia specialią parodą, kurioje
nuotraukų, ženklių, aprašymų
pagalba bus vaizdžiai parodyta
lietuvių skautų veikla represen-
tuojant Lietuvą kitų kraštų
skautų stovyklose ir spaudoje.
Ši paroda bus išstatyta laike
Skautoramos Chicagoje.

— Algis Dikinis, jaunosios
kartos aktorius, baigia režisuoti
Dainavos Ansamblio statomą
muzikinį veiklą "Išėiviai", ku-
rio pastatymas įvyks gegužės
12 d. 3 val. p. p. Marijos Aukš-
tesniosios Mokyklos salėje.

— Algirdas Brazis, buvęs Me-
tropolitan Operos solistas, atliks
solą partijas Dainavos Ansamb-
lio statomam naujam veikale
"Išėiviai".

— Skautiškosios spaudos, kny-
gų, ženklių ir ordinų rinkiniai bus
išstatyti Skautoramos parodoje
balandžio 14 d. Maria High
School salėje.

— Vyr. sktn. O. Zailskienė

— NAUJENOS, CHICAGO 8, ILL.
— SATURDAY, APRIL 13, 1937

ALODIJA DIEŽIŪTĖ
rytoj, sekmadienį, balandžio 14 d.,
3 val. po pietų, dainuos Lietuvių Audi-
torijos mažojoje salėje, prof. Vaclovo
Biržiškos Akademijos programoje.
Ten pat dalyvaus Stasys Pilka.

Muzikas VLADAS JAKUBĖNAS
ši sekmadienį, balandžio 14 d. po pietų,
skambins Chicago Lietuvių Audi-
torijoje, prof. Vaclovo Biržiškos Aka-
demijos programoje. Visi kviečiami
Akademijoje dalyvauti.

kalbės "Skautoramos" proga.
Šeštadienį, bal. 13, per S. Bar-
cus radija.

— Gyvosios Lietuvių Mė-
nesio muzikinio vakaro progra-
mą sudaro prof. Vlado Jakubė-
no paskaita "Žvilgsniai į lietuvių
kompozitorius" ir Jono Švedo
kūrinį recitalis. Jono Švedo su-
komponuotas dainas atliks Irena
Kaledinskaitė, Praurimė Kra-
suskaitė, Bronius Jančys ir Va-
lentinus Liorentas, o Sonatina
in D fortepiui skambins Gail
Hansen. Muzikinis vakaras
įvyksta šiandien 8 val. vakare
Lietuvių Auditorijoje.

— Algirdas Brazis, buvęs Me-
tropolitan operos solistas, dai-
nuos Fledermouse operetėje, at-
likdamas Eisensteino rolę. So-
listas Brazis jau daug sykių yra
su Pirmyn chorą dainavęs; ne-
viena tik solo numeruose, bet
taip pat ir pačiam chore prieš
keletą metų dainavo. Operetė
bus pastatyta balandžio 28 die-
nų Sakalų salėje.

— Steve Svėlains ir Agnes
Sėdlauskas, Agnes & Steve Re-
sort savininkai Wisconsin, šio-
mis dienomis grįžo į savo na-
mus Townsend, Wisconsin. Jie-
du praleido tris mėnesius Flori-
doje, Tampa, pailsėjo, o dabar
ir vėl ruošia savo puikią vasar-
vietę ateinančios vasaros gau-

Giesmių šventė

Sekmadienį, sausio 7 dieną,
Ziono Ev. Liut. Lietuvių para-
pijos bažnyčioje buvo suruostas
turiningas giesmių šventės va-
karas, kur dalyvavo per 350
žmonių. Pats giesmių koncertas
buvo gerai paruoštas, nes pats
choras buvo mokomas dvejų di-
rigentų, brolių Povilo ir Juozo
Mieluolių. Pildant programą,
chorui vadovavo Juozas, kurio
vadovybėje choras išpūdingai
atliko 6 giesmes, pradedant J.
Haydno "Būk pagarbintas ka-
raliau" ir baigiant Bortnianskio
"Garbė būk Dieviui". Solo gige-
mes atliko Bronė Variakojienė
ir Erna Cesnaitė. Pažymėtina
Juozo Mieluolio vadovybėje rink-
tinių balsų, 12 giedotojų sugie-
dotos 6 giesmės, kurios buvo ge-
rai paruoštos ir buvo atliktos ge-
ru meniškumu įsijautimu ir suge-
bėjimu. Vargonais iš Bacho
kūrinių prof. Vl. Jakubėnas pa-
grojo gražų preludą. Gilų įspū-
dį paliko rinktinės sugiedotos
V. K. Banaicio "Kaip niekin-
gas..." ir "Kas apsaugo mūsų
Dievo..."

Parapijos orkestras, Ad. Ba-
landžio vadovaujamas, darniai
sugrojo 5 choralus. Šventės me-
tu renkamų rankių buvo surink-
ta 100 dolerių per susisiekimo
nelaimę nukentėjusiam choristui
Adolfui Hasenaiciui sušelpiti.
Programos pradžioje Ema Žio-
brienė gražiai paskaitė garbi-
nimo psalmę žodžius. Po šven-
tės programos salėje buvo su-
ruostas vaisės, kurias suruošė
Ziono parapijos moterų "Rūtos"
draugija. Vaisių metu prasmin-
gą žodį apie giesmės meno kūrė-
jus tarė Ev. Reformatų Super-
int. kun. Stasys Neimanas. Pro-
gramos metu apie mūsų talen-
tų tinkamą naudojimą kalbėjo
kun. J. Pauperas.

Choro sekr.

siems svečiams ir pažįstamiems.
— Aleksas Lapkus pirkė iš E.
Schmidt nuosavybę, esančią
Lawler Ave.

— E. Satūnas pardavė B. Tay-
lor nuosavybę, esančią Yale Ave.

— E. Bartkus pirkė iš J. Ro-
manowski nuosavybę, esančią
508-10 N. Lawndale Ave.

— J. Voras pardavė S. Luka-
rewski nuosavybę, esančią La-
ramie St.

— Laura Šlapelienė, vėlionio
prof. dail. Igno Šlaplio našlė,
šiomis dienomis lankėsi Chica-
goje. Ji su dukra ir žentu Mor-
gan gyvena Indianapolis, Ind.

—Lietuvių patogumui PAT-
RIA GIFT PACEL CO. š. m.
balandžio 13 d. Marquette Par-
ke, 6250 S. Western Ave., kam-
pas 63-cios, atidaro naują siun-
tinių skyrių. Bus dirbama pir-
madieniais ir ketvirtadieniais
nuo 4 iki 8 valandos vakaro, o
šeštadieniais nuo 10 iki 6-tos.
(Sk.)

Skaitykite "N-nas"

Visuomet mokėjome aukštus dividendus

DABAR JUOS DAR

PADIDINOME

1/2%

TAUPTOJAMS TEIKIAME ĮVAIRIUS PATARNAVIMUS Veltu-
Kėjuojame čekius. Perkam ir parduodam valstybės bonus.
VISOS SENTAPOS APDRAUSTOS IKI \$10,000.00

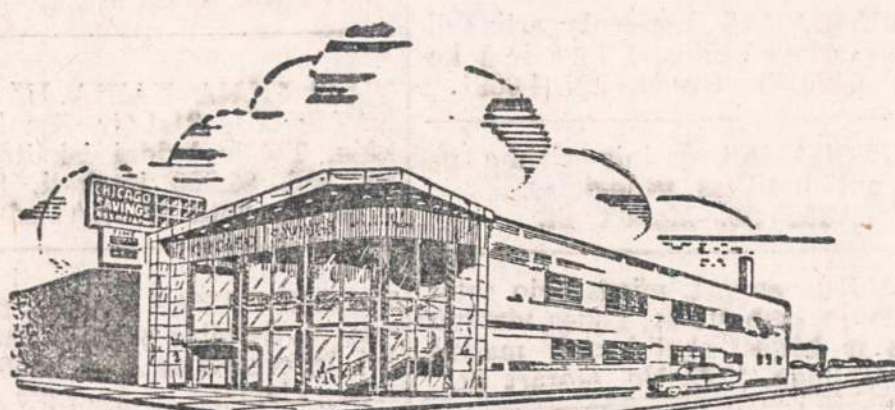
CRANE SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

2555 West 47th Street LAFayette 3-1083

B. R. PIETKIEWICZ, prez. E. R. PIETKIEWICZ, sekr. ir adv.

Darbo valandos: pirmad. ir ketvirtad. nuo 9 iki 8 val. vak.; antrad. ir
penktad. nuo 9 iki 5; trečiad. uždaryta, o šeštad. nuo 9 iki vidurdienio.

THE BIGGEST DOLLAR IN THE WORLD IS THE DOLLAR YOU SAVE

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

6245 South Western Ave.

Tel. GRowehill 6-7575

Chicago, Illinois

ATDARA: pirmadienį nuo 12 iki 8, antradienį ir penktadienį nuo 9 iki 4, ketvirtadienį nuo 9 iki 8.
Trečiadienį uždaryta visą dieną, o šeštadienį atdara nuo 9 iki 2 valandos po pietų.

PAVASARINIS IŠPARDAVIMAS

Parduodame su didelėmis nuolaidomis pavasarinis
drabužius vyrams, moterims ir vaikams

Vyrams išeininiai balti marškiniai \$295 ir brangiau
Vyrams gražūs kaklaraiščiai 89c
Vyrams spalvotos kojinės 25c pora
Moterims grynų vilnų megztiniai \$550
Moterims orlon megztiniai \$365
Moterims pavasarinės suknelės \$285 ir brangiau
Moterims šilkinės skėpaitės 49c ir brangiau
Moterims Nylon kojines 59c ir brang.

Mergaitėms gražios suknelės \$198
IR DAUG KITOKIŲ PREKIŲ PARDUODAME TAIP
PAT SU DIDELEMIS NUOLAIMOMIS.

Kviečiame atsilankyti! Būsime patenkinti mūsų kainomis
ir patarnavimu.

JOSEPH'S DRY GOODS STORE

3218 SOUTH HALSTED STREET, CHICAGO, ILL.

UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASS'N.

ir vėl nutarė mokėti didesnius pusmetinius dividendus.

● Jeigu turite atliekamų pinigų, atneškite juos į Univer-
sal Savings & Loan Association. Čia padėti pinigai yra
apsaugoti ne tikais įstaigos atsargomis, bet ir Federal
Savings & Loan Insurance korporacijos. Be to, šioje įstai-
goje padėti pinigai neša Jums gerus dividendus.

● Atidarydami savo taupymo sąskaitą Universal Savings
įstaigoje, Jūs įsijungiate į milžinišką organizaciją, kurios
18 milijonų narių žino, jog čia taupyti saugu ir pelninga.

● Universal Savings turi gyvų pinigų (cash) pervirši, to-
dėl yra nutarusi duoti paskolas labai lengvomis sąlygomis.
Jei rengiatės įsigyti savo namą ir Jums reikalinga paskola,
prašome atvykti į Universal Savings. Mes Jums sutvarky-
sime dokumentus ir duosime ilgų metų paskolą.

UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASS'N

1800 So. Halsted Street

Chicago 8, Ill.

T. RYPKEVIČIUS, Sekretorius

Atidaryta kasdien nuo 9 iki 4 val.; Ketvirtadienį nuo 9 iki 8 val.;
šeštadienį nuo 9 iki 3 val.; trečiadienį uždaryta.

LINKSMŲ VELYKŲ IR PAVASARINIŲ ŠVENČIŲ

Budrikas, Inc., ir visos Budriko štabas siunčia Jums
širdingus linkėjimus. Prie progos nepamirškite apsi-
lankyti pas mus dėl pavasarinį prekių: namams baldų,
televizijos, jewelry, laikrodėlių.

GERAS, MANDAGUS PATARNAVIMAS.

Mes turime 100x125 pėdų, 3 aukštų pastatą pripildytą
naujais aukštos kokybės baldais:

Kroehler, Diamond, Simmons, Pullman, Douglas, Lloyds, Hoover,
General Electric, Frigidaire, Philco, Admiral, Zenith, RCA,
Bulova, Benrus, Columbia Diamonds, Bassett, United, Joerns,
Sealy, Storkline, Bigelow, Armstrong.

Dėl televizijos sutaisymo patefonuokite CALumet 5-7237.

Apsimoka mus aplankyti, jei ir gyvenate 200 mylių
atstumu. Jus sutauptysite pas

JOS. F. BUDRIK FURNITURE, INC.

3241 South Halsted Street

Atdara pirmadienio ir ketvirtad. vak. iki 9:30; sekm. 12—5.

PROGRAMA

Prie progos nepamirškite Budriko Radijo valandos su gerais daini-
ninkais ir orkestru. Ketvirtadieniais nuo 6-tos iki 7-tos valandos vakare
iš stoties WHFC, 1450 kilocycles.

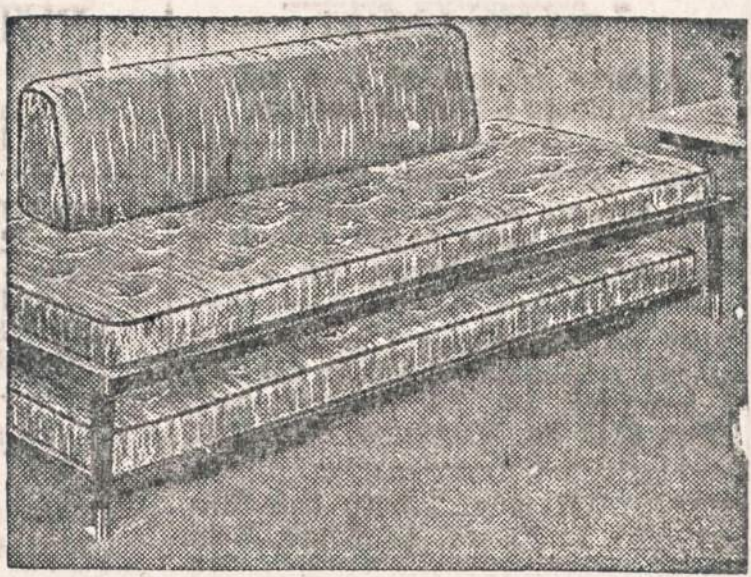
WAAF 930 kil. 11:45 iš ryto, 15 min. kas dieną, išskiriant sekm.

SPECIALUS BARGENAS

- Sofoms,
- Lovoms,
- Lempoms

Kainos nuo:

\$49.50 iki
\$139.00

DIDELIS PASIRINKIMAS ĮVAIRIAUSIŲ BALDŲ
FRANK A. RAUDONIS, NELLIE BERTULIS, Sav.

ROOSEVELT FURNITURE CO.

2310 W. Roosevelt Rd. Telef.: SEEley 3-4711

Krautuvė atidaryta sekmadieniais nuo 11 iki 4:30.

IS CHICAGOS IR APYLINKIU

Marcus čekis jo paties duotas

Nužudytojo Čikagos bankininko Leon Marcus \$200 čekis, atsidūręs El Passo, Tex., banke, nepadėjo policijai ieškoti žudikų pėdsakų.

Čekis buvo iškeistas 3 dienas po Marcus nužudymo. Bet pasirodė, kad jis pats čekį kiek anksčiau įteikė savo meilužei Ruth Weidner, kuri jį perleido savo advokatui Johnsonui. (v)

Italai kratosi Amerikos deportuotųjų gengsterių

Sprendžiant Paul Riccos, Al Capones sėbro, deportavimo bylą, teismo tardytojai, kurie buvo nuvažiavę į Italiją rinkti apie jį dokumentų, atgabeno į teismą ir italų laikraščius.

Pastarosiomis dienomis ir jie gana daug rašo apie Riccos bylą. Jie yra nepatenkinti, kad Amerika neikiša gengsterių į kalėjimą, o stengiasi deportuoti.

Gengsterių Paul Ricca italų spauda vadina Amerikos produktą. Bet kaip iš teismo bylos matyti, jis prieš pabėgant nuo kalėjimo į Ameriką 1922 metais, jau buvo nužudęs du žmones Italijoje. (v)

Subadė teologijos studentą iš Formozos

Penki jaunuoliai, tarp jų dvi merginos, užpuolė ketvirtadienio vakarą Čikagos universiteto teologijos studentą Conrad Lee, 34 metų, iš Formozos, gyvenantį 5709 Ellis ave.

Prie 54 st. ir Ellis ave. gauja pareikalavo atiduoti pinigų. Jis turėjo tik 50 centų ir juos ramiai pasiūlė. Užpuolikai jam perdūrė nugarą, sprandą ir pabėgo.

Kiek vėliau moteris pasiskundė policijai, kad dvi merginos ją pagrobė pinigine prie 50 st. ir Cottage Grove ave. Jas pasisekė tuoj sugauti. Studentas patvirtino, kad jiedvi priklaušė ir prie jo užpuolė.

Jos išdavė ir savo sėbrus, iš kurių vienas, Thomas Barfield, 18 m., iš 2330 S. State st., buvo tuoj areštuotas. Barfield buvo rugšėio mėnesį teisiamas už plėšimus, bet nuteistas tik sąlyginiai. (v)

Buvusi policininkė baus už vagystę

Du Page apskrities teismas pripažino, kad buvęs Maywood policininkas James Rentner, 30 metų, iš 446 N. Austin blvd., Oak Park, pavogė iš Wheaton drabužių krautuvės bal. 1 d. prekių už \$7,500.

Rentner buvo pagautas su 2 kitais kompanjonais. Jo tėvas yra taipgi policininkas. (v)

Girtas motoristas gavo 1 mėn. kalėti

Eugene Johnson, 22 metų, iš 1383 Washburne ave., būdamas girtas, įvažiojo į taksį automobilį Lake Shore kely prie Belmont ave.

Taksi šoferis, Johnson ir jo kompanjonas buvo nesunkiai sužeisti. Kai policija jį suėmė, pasirodė, kad jis ne tik girtas, bet neturi nė miesto leidimo, nė vairuotojo pažymėjimo. Teisėjas McGarry pasiuntė Johnson'ą mėnesiui laiko į Bridewell kalėjimą. (v)

JOHN T. ZURIS
ATTORNEY
11 SO. LA SALLE STREET
Room 1415
Phone: RAndolph 6-4425
Home phone: LAFayette 3-9477

Skaitykite "N-nas"

CLASSIFIED ADVERTISEMENTS

HELP WANTED — MALE

Darbininkų Reikia
VYRU 26-30 metų, mechanikai sugebanti, išmokyti mechaniko "silks" sudėtinga darbu. Geras pradžioje atlyginimas. Puiki progą. Reikia mokėti kiek angliskai. Kreiptis: AMERICAN DECALCOMANIA CO. 4344 Fifth Ave., Chicago 24, Ill.

SITUATION WANTED

Ieško Darbo
NORIU gauti darbo pas porą senukų, vyrus arba moteris—nesvarbu. Galiu gyventi vietoje ar ne. Rašyti: Naujienos, 1739 So. Halsted St., Chicago 8, Illinois. Box 4714.

AUTOMOBILES—TRUCKS

Automobiliai — Sunkvežimiai
VIKTOR KOZICOS
Jeep'ais, gazoninio stoties ir auto taisymas.

ALL-ME-MOTORS Co.
158 So. Western Ave. PR 8-9553
Amerikani motoro remontai, lyginimo darbai ir keičiamos dalys

NORI PIRKTI GERĄ

AUTOMOBILĮ NEBRANGIAI?

Daugybė naujų ir vartotų Cadillac, Buick, Oldsmobile, Pontiac, Nash, Ford, Plymouth, Chrysler, DeSoto, Dodge, Imperial ir Studebaker. Kainos nuo \$95.00.

Galima nupirkti be pinigų, mėnesiniais išsimokėjimais.

BALZEKAS MOTOR SALES, INC.

4030 ARCHER AVE.

PAINTERS AND DECORATORS

Maliavotojai ir Popieruotojai

DAŽYTOJAS-DEKORUOTOJAS

Darome naujus ir senus namus iš oro ir vidaus. Restoranus, sales ir kt.

JONAS PLEIRIS

Skambinkite: PRescott 9-0225

10046 SO. LOWE AVE., CHICAGO

MUSICAL INSTRUMENTS

Muzikališki Instrumentai

AKORDEONAS, Excelsior 120 basų, kaip naujas. Originalas kainą \$1,200.

Parduos su nuostoliu už \$450.

Vanderbilt 4-5246

SUSIRINKIMŲ IR PARENGIMŲ PRANESIMAI

Sekmadienį, bal. 14 d., 11 val. Naujienų patalpose įvyksta Lietuvių Socialdemokratų Sąjodos 4 k. p. susirinkimas. Susirinkimas šaukiamas svarbiais reikalais. O tu reikalingi susirinkimams ir juos turėsime atlikti šiame susirinkime. Todėl draugais, gal prašomi atvykti. Taipgi norintieji istoti ir LSS 4 k. p. prašomi istojimo neatidėlioti. Geriausia išrašyti tuoj, šiame susirinkime. Susirinkimas prasidės punktualiai 11 val. Nasilve luokite.

Teisėbės Myletojų Draugystės mėnesinis susirinkimas įvyks sekmd., bal. 14 dieną, Chicago Liet. Auditorijoje, 3133 So. Halsted St., 1 val. po pietų. Visi nariai ir narės kviečiami į susirinkimą.

—A. Kaulakis, rašt.

Garfield Park Lietuvių Pašalpinio Klubo mėnesinis susirinkimas įvyks sekmd., balandžio 14 d., Cicero Lietuvių Liuosybės svetainėje, 14th St. ir 49th Court, 1 val. po pietų. Prašomi atsilankyti ir užsimokėti mėnesines duokles, kad nebūtumėte su spendutoi.

Joniškių Labdaros ir Kultūros Klubu susirinkimas įvyks sekmd., balandžio 14 d., 1 val. po pietų, Vengaliuko svet., 4500 S. Talman Ave. Malonėkite visi nariai dalyvauti.

—J. Keturakis, rašt.

Nepraleiskite progos

Rasite didelį pasirinkimą sekančių prekių:

1. Šveicariškų laikrodžių nuo \$12.
2. Akordeonų, armonikų nuo \$50.
3. Rašomų mašinelių su lietuvių ir kitų kalbų raidynais nuo \$50.
4. Siuvamų mašinų nuo \$30.
5. Foto aparatų nuo \$15.
6. Plunksnakočių 14 karatų aukso nuo \$5.
7. Deimantinių peilių stiklini pjauti nuo \$4.

Šias prekes galite pasiūsti į Lietuvą ir į kitus kraštus. Reikalaukite katalogų ir kitų informacijų. J. KARVELIS, 3322 So. Halsted St., Chicago, Illinois. Yards 7-0677.

P. S. Prityrusio šveicarų mokyklos laikrodininko taisomai laikrodžiai ir kiti auksiniai dirbiniai. Darba garantuotas. (Sk.)

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

RENTING IN GENERAL

Nuomos

NAMŲ SAVININKAI!
PATARNAVIMAS ISNUOMAVIMUI NEMOKAMAI.

Turime laukiančiųjų sąrašą. Greitai patarnavimui skambinti PRospect 8-2234.

Varpas Real Estate

5916 So. Western Ave.

ISNUOMOJAMI 4 furnišuoti kambaryai moterims arba vyrams.

3529 So. Halsted Street

ISNUOMOJAMAS kambarys su baldais, atskiru įėjimu, arti Marquette Parko. 3225 W. 66th St. PR 6-0511.

REIKALINGA senesnė pora namų darbių ir gaminti valgi atargon išėjusiam žmogui mainom už žemą nuomą. 7037 S. Maplewood, 1 aukšt.

ISNUOMOJAMAS gražus furnišuotas kambarys dirbančiam vyrui, prie maisto parduotuvės. Tel.: Grovehill 6-3918. Adresas: 6504 S. Rockwell St., antras aukštas.

ISNUOMOJAMAS miegamasis kambarys vyrui. Skambinti Virginia 7-0047.

ISNUOMOJAMAS 3 kambarių butas su virtuve pavieniais arba mažai šeimai, su baldais; šildymas garu, karštas vanduo. Kurą ir elektrą apmoka savininkas. Viskas nauja.

3517 S. Halsted St. Virginia 7-8594.

ISNUOMOJAMI kambariai su visais patogumais. DA 6-4685.

ISNUOMOJAMAS miegamasis kambarys vyrui. VI 7-1933, 4431 So. Talman Ave., pirmas aukštas.

ISNUOMOJAMAS 3 kambarių butas. 5701 So. Carpenter St. Tel.: WEntworth 6-6773

ISNUOMOJAMAS kambarys, 6609 S. California, pirmas aukštas. Maistą gales pats gamintis arba pagamins šeimininkė.

BUSINESS CHANCES

Storio Progos

PARDUODAMAS geras mėsos ir groserio biznis su namu, geroje vietoje, Brighton Parke. MIDWEST STORE, 4140 So. Maplewood Ave.

PARDUODAMA MAZA GROSERNE. 710 West 33rd Street

PARDUODAMA TAVERNA ir namas, 2-ju aukštų, 3 butai. Taverne pilnai įrengta. Namai gerai užlaikyti. Karštų vandeniu šildymas ir didelis rūšys. Garazas. Pats savininkas daro gerą biznį. Isteigta per daug metų. Kaina teisinga. Labai gera progą. Pardavimo priežastis—apleidžia Chicago.

2014 Canalport Ave., Chicago 16, Ill.

3540 SO. HALSTED STREET

parduodama gera biznį daranti taverne su visais moderniais įrengimais. Užpakalyje 4 kambarių butas. Staigi vyro mirtis verčia savininkę viską pigiai parduoti.

KAINA TIK \$1,500

PARDUODAMA TAVERNA su namu, lengvais išsimokėjimais. Visos žinios vietoje. 715 West 43rd Street.

PARDUODAMA taverna su gerą pelną nešančiu bizniu. Užpakalyje 2 kambariai.

2346 W. 18th Pl. HAYmarket 1-8342.

PARDUODAMA taverna ir mūrinis 2 aukštų namas. Jei kas nori pirkti, tai prašoma ateiti apžiūrėti 564 W. 18th St. Geriausias pasiūlymas.

GERA progą nupirkti batų taisyimo mašiną su reikalingais įrankiais, parduodu už \$600. 3451 So. Wallace St.

PARDUODAMA rooming house, taverne ir lunch-room, 8 miegamųjų ir 5 kambarių butas savininkui, mūrinis namas su rūsiu. Visi įrengimai tavernei, gera progą pasidaryti pajamų daugiau kaip \$2,000 ir mėnesiui. Moteris priversta parduoti, parduos arba keis. SHUKES REALTY CO., LU 5-5902.

MOTELIS — APARTMENTAI

Keturi furnišuoti vienetai, istisus metų pajamas, viskas moderniška, su 5 akrais žemės prie vieškelio, arti Rhinelander, Wis. Ideali vieta pusiau pensininkų porai. Viskas už \$26,500. Rašykite savininkui: Oscar Lahti, Route 2, Rhinelander, Wis.

FURNITURE AND FIXTURES

Rakandai ir Įrenginiai

Moderniška 3 gab. maudynė \$199.00. Automat. vandens šildytuvai \$79.00. Kabinetas ir sinkas \$89.00.

SUJUNGIMAI VĖLTUI

12x15 kamb. išlojimas su pamuštu linoleumu \$19.95.

FRANK BRABEC

51st and Damen Ave. HE 4-3200

PARDUODAMAS mažesnis arba didesnis gaminis, 1 lova ir 1 komoda. 6420 So. Green. EN 4-0691.

PARDUODAMAS gaminis virimo pečius, automatiškas uždegimas.

7355 So. Mozart St.

DAILUS davenpott, miegamoji setas, valgomoji kamb. stalas, kėdės, virtuvės stalas ir kėdės, skalbiamoji mašina. M. Uhlman, 1132 No. Mozart St.

Draugystės Lietuvių Kareivių susirinkimas dėl Vėlyvų yra atkeliamas viena savaitę anksčiau: jis įvyks balandžio 14 d., o ne balandžio 21. Jis bus laikomas Liberty salėje. Prasidės 1:30 val. po pietų. Visi nariai kviečiami dalyvauti. — D.

REAL ESTATE FOR SALE

Namai, žemė — Pardavinimi

GERAM STOVYJE ir geroje vietoje Brighton Parke 4 butų (5, 4, 3, 3) pajamų namas. \$260 mėn. Pirmame aukšte centr. šildymas. Dvigubas garazas. \$20,300. Kavaliauskas.

3 BUTŲ (6, 4, 3) mūr. namas arti 65th ir Union. Centr. karšto vandens šildymas, rūšys, garazas. Prašo tik \$16,800. Rimtas pasiūlymas gali būti priimtas. A. Reklaitis.

6 KAMBARIŲ mūr. bungalow su 2 kamb. ir vonia rūšyje. Karšto vandens šildymas, 2 maš. garazas. 63rd ir Campbell. \$20,000. Volodkevicius.

PRASO TIK \$16,800 už 5 kamb. mūr. bungalow su modern. vonia ir virtuve, autom. šildymu, dvigubu garazu. Prie 71st ir Washtenau Ave. Volodkevicius.

2 METŲ 4½ kamb. namas prie pat Marquette Parko. Šildymas alyva. 1½ auto garazas. Namai puikiai įrengtas. \$19,500. A. Katilius.

LABAI GERAM STOVYJE 2 aukšt. mūr. namas netoli Racine ir 69th. Trys butai ir taverne. Aut. alyva šildymas. Dvigubas mūr. garazas. Pajamų \$421 ir mėn. Prašo \$33,000. Rimtas pasiūlymas gali būti priimtas. Savininkas padės finansuoti. A. Reklaitis.

GERIAUSIAS PIRKINYS Marquette Parke, 10 metų senumo mūr. 6 kamb. (4 mieg.) bungalow. Viskas moderniška. Centralinis alyvos apšildymas. Nupiginta kaina—\$20,500. Kavaliauskas.

DVIGUBAS LOTAS arti Marquette Parko, bažnyčios ir mokyklų. Ypatinai tinka rezidencijai. Kaina numažinta iki \$9,500. A. Katilius.

ISNUOMOJAMI kambariai su visais patogumais. DA 6-4685.

ISNUOMOJAMAS miegamasis kambarys vyrui. VI 7-1933, 4431 So. Talman Ave., pirmas aukštas.

ISNUOMOJAMAS 3 kambarių butas. 5701 So. Carpenter St. Tel.: WEntworth 6-6773

ISNUOMOJAMAS kambarys, 6609 S. California, pirmas aukštas. Maistą gales pats gamintis arba pagamins šeimininkė.

BUSINESS CHANCES

Storio Progos

PARDUODAMAS geras mėsos ir groserio biznis su namu, geroje vietoje, Brighton Parke. MIDWEST STORE, 4140 So. Maplewood Ave.

PARDUODAMA MAZA GROSERNE. 710 West 33rd Street

PARDUODAMA TAVERNA ir namas, 2-ju aukštų, 3 butai. Taverne pilnai įrengta. Namai gerai užlaikyti. Karštų vandeniu šildymas ir didelis rūšys. Garazas. Pats savininkas daro gerą biznį. Isteigta per daug metų. Kaina teisinga. Labai gera progą. Pardavimo priežastis—apleidžia Chicago.

2014 Canalport Ave., Chicago 16, Ill.

3540 SO. HALSTED STREET

parduodama gera biznį daranti taverne su visais moderniais įrengimais. Užpakalyje 4 kambarių butas. Staigi vyro mirtis verčia savininkę viską pigiai parduoti.

KAINA TIK \$1,500

PARDUODAMA TAVERNA su namu, lengvais išsimokėjimais. Visos žinios vietoje. 715 West 43rd Street.

PARDUODAMA taverna su gerą pelną nešančiu bizniu. Užpakalyje 2 kambariai.

2346 W. 18th Pl. HAYmarket 1-8342.

PARDUODAMA taverna ir mūrinis 2 aukštų namas. Jei kas nori pirkti, tai prašoma ateiti apžiūrėti 564 W. 18th St. Geriausias pasiūlymas.

GERA progą nupirkti batų taisyimo mašiną su reikalingais įrankiais, parduodu už \$600. 3451 So. Wallace St.

PARDUODAMA TAVERNA su namu, lengvais išsimokėjimais. Visos žinios vietoje. 715 West 43rd Street.

PARDUODAMA rooming house, taverne ir lunch-room, 8 miegamųjų ir 5 kambarių butas savininkui, mūrinis namas su rūsiu. Visi įrengimai tavernei, gera progą pasidaryti pajamų daugiau kaip \$2,000 ir mėnesiui. Moteris priversta parduoti, parduos arba keis. SHUKES REALTY CO., LU 5-5902.

MOTELIS — APARTMENTAI

Keturi furnišuoti vienetai, istisus metų pajamas, viskas moderniška, su 5 akrais žemės prie vieškelio, arti Rhinelander, Wis. Ideali vieta pusiau pensininkų porai. Viskas už \$26,500. Rašykite savininkui: Oscar Lahti, Route 2, Rhinelander, Wis.

FURNITURE AND FIXTURES

Rakandai ir Įrenginiai

Moderniška 3 gab. maudynė \$199.00. Automat. vandens šildytuvai \$79.00. Kabinetas ir sinkas \$89.00.

SUJUNGIMAI VĖLTUI

12x15 kamb. išlojimas su pamuštu linoleumu \$19.95.

FRANK BRABEC

51st and Damen Ave. HE 4-3200

PARDUODAMAS mažesnis arba didesnis gaminis, 1 lova ir 1 komoda. 6420 So. Green. EN 4-0691.

PARDUODAMAS gaminis virimo pečius, automatiškas uždegimas.

7355 So. Mozart St.

DAILUS davenpott, miegamoji setas, valgomoji kamb. stalas, kėdės, virtuvės stalas ir kėdės, skalbiamoji mašina. M. Uhlman, 1132 No. Mozart St.

Draugystės Lietuvių Kareivių susirinkimas dėl Vėlyvų yra atkeliamas viena savaitę anksčiau: jis įvyks balandžio 14 d., o ne balandžio 21. Jis bus laikomas Liberty salėje. Prasidės 1:30 val. po pietų. Visi nariai kviečiami dalyvauti. — D.

REAL ESTATE FOR SALE

Namai, žemė — Pardavinimi

NAUJAS 2 metų, 2 aukštų mūr. Radiant šildymas. Koklių vonios ir virtuvės, 2 maš. garazas. Alum. langai. Plasteruotas angliskas beismontas. \$43,000. Volodkevicius.

NETOLI "NABISCO" puikus 4 m. moderniškas mūr. namas; mahogany porčius, kilimai, garazas. \$20,900. Volodkevicius.

BRIGHTON PARKE: 2x6, plieno konstrukcija, 2 auto garazas, 32 pėdų sklypas, \$26,000; 3 aukštų mūr., 1x5½ ir 4x3. Platus lotas. 2 auto garazas, šoninis įvažiavimas. A. Sirutis.

MODERNISKA IRENGTAS 5 metų 5½ kamb. mūr. namas prie Marquette Parko. 3 miegam. šildymas garu. 2 auto garazas. \$24,000. A. Katilius.

4 BUTAI: 2 po 5 ir 2 po 4 kamb. Centralinis šildymas. Namai gerame stovyje ir geroje vietoje—arti Sangamon ir 79th St. Prašo \$38,000. A. Reklaitis.

MAZAS IMOKĖJIMAS. Taverne, užkandė ir 3 butai mūriniam namui labai geroje vietoje. Centralinis šildymas. 2 karų mūr. garazas. Metinės nuomos galima pasiekti iki \$5,000. Kaina tik \$22,000. Kavaliauskas.

GEROJ VIETŲ TAVERNA ir 4 butai mūr. namas Marquette Parke. Viskas geram stovyje. Centr. šildymas. Vonios. Savininkas negyvena Čikagoje. Parduoda labai pigiai. Kavaliauskas.

\$3,000 PAJAMŲ! Arti Gage Parko 4 butų mūrinis, 2-4 ir 2x3 kamb. Platus lotas, garazas. \$25,500. Volodkevicius.

P. LEONAS REAL ESTATE

2735 WEST 71st STREET

Visi telefonai: WALbrook 5-6015

MARQUETTE PARKE savininkas turi greitai parduoti prie lietuvių bažnyčios gražų 2 po 6 kamb. mūr. namą. Centralinis šildymas, 2 mašinių garazas, įkainuotas parduoti. A. Vaina